

From: '5.1.2e' <5.1.2e@hellendoorn.nl>
Sent: 14/04/2023 17:43:55
To: "Jorrit Eijbersen" <5.1.2e@hellendoorn.nl>
Cc: '5.1.2e' <5.1.2e@hellendoorn.nl>, '5.1.2e' <5.1.2e@hellendoorn.nl>
Subject: Aandachtspunten voor raadsdebat toetsingskader locatie asielopvang 18 april

---

Hallo Jorrit,

Volgende week staat het raadsdebat gepland over het 'Toetsingskader locatie asielopvang'.

Omdat ik komende week afwezig ben en er geen moment meer is voor nadere afstemming voorafgaand aan deze raadsbijeenkomst, stuur ik jou deze mail met een paar aandachtspunten die handig zijn om op het vizier te hebben.

5.1.2e is hier volledig op bijgepraat en 5.1.2e zal dinsdag aanwezig zijn bij het debat.

Ter voorbereiding op het debat benoem ik enkele scenario's die zich voor kunnen doen:

Raad is (hoe dan ook) tegen de komst van een asielzoekerscentrum

Kans hierop is klein. Voor college niet acceptabel.

Raad wil eerst wachten op wat er gebeurt met de Spreidingswet

Kans is aanwezig, analoog aan Twenterand, maar is niet de verwachting.

Reactie: afwachten is zowel maatschappelijk onverantwoord als strategisch onverstandig. Regie houden.

Raad wil over meer gaan dan alleen het toetsingskader

Kans is aanwezig. Bijvoorbeeld wens om rol te krijgen in afweging van locaties of besluit over definitieve locatie.

Reactie: past niet bij rolverdeling (taak en mandaat). Als sprake is van locatie die bestemmingswijziging vraagt dan wel terug naar de raad voor besluit. In lijn met de rolverdeling.

Raad wil criteria aanpassen en aanvullen

Kans is groot. Dit past bij de vraag die voorligt en daar is dus ruimte voor.

Kijkt wel nauw! Risico zoals in Enschede: motie van 4 A4 aangenomen met voorwaarden waardoor het heel ingewikkeld wordt (zie bijlage).

Er kunnen wijzigingen of nieuwe criteria worden voorgesteld die:

- juridisch niet mogen (bijvoorbeeld bepaalde doelgroepen uitsluiten);
- financieel of praktisch niet realistisch of zelfs niet haalbaar zijn;
- locaties uitsluiten die eigenlijk heel geschikt zijn;
- anderen benadelen;
- etc.

Advies: wel uitspreken als bestuurder (kritisch over voorstel of juist begrip voor), maar meenemen om te laten onderzoeken, zonder toezeggingen te doen.

Raad wil criteria wegen

Kans is aanwezig. En past ook bij de vraag die voorligt.

Ook dit kijkt nauw! Weging in twee smaken:

- Percentages toekennen of iets dergelijks. Heeft geen zin: schijnzekerheid. Het is geen rekenmodel waar de beste keuze uit komt. En dus het advies om niet die kant op te gaan.
- Waarderen in termen van "dit vinden we meer en minder belangrijk". Kan zinvol zijn en heel passend bij de rol van de raad. Door als raad aan te geven welke criteria voorop moeten staan, beken je kleur en geef je richting (aan het college). Dit is wat met het debat wordt beoogd.

Raad stemt in met ongewijzigd toetsingskader

Die kans is klein. Het onderwerp is te controversieel om unaniem 'als hamerstuk' in te stemmen, zelfs als iedereen het er uiteindelijk mee eens is.

Vooraf van belang om scherp te krijgen welke gedachten en wensen liggen onder bepaalde verzoeken om iets te wijzigen.

Misschien zijn er andere, c.q. betere manieren om hier invulling aan te geven en/of aan tegemoet te komen.

Ook dat kan natuurlijk meegenomen worden

Daarnaast nog enkele andere punten:

- De raad kan met de reactie komen dat het toetsingskader wel er vaag/ abstract/ hoog over is. Met als gevolg dat alle locaties er in passen.
Reactie: deels waar, maar alles 'vooraf dichttimmeren' heeft geen zin en er zijn wel degelijk locaties die afvallen. Want te klein, te dichtbij of veraf van voorzieningen etc.
Bovendien gaat het niet alleen om de vraag of iets aan een criterium voldoet, het gaat er ook om dat het college aan deze criteria waarde hecht en zich er dus voor inzet dat de situatie 'veilig' is 'niet te grootschalig wordt' etc.
Daar past prima bij dat de raad zich nu uit mag spreken over waar zij waarde aan hechten. Dat is dus dat 'wegen' van de criteria wat ik hierboven beschreven heb.
- Zie artikel Enschede, we zijn dus zeker niet de enige gemeente in Twente die concreet wordt:
<https://www.enschede.nl/gemeente-enschede-wil-onder-voorwaarden-550-asielzoekers-opvangen> (voor het geval het beeld weer op popt dat we voor de troepen uit lopen en er verwezen wordt naar wachten op de Spreidingswet).
- Centrale uitgangspunten en kernboodschap:
  - Regie nemen en houden op het proces en de locatie
  - Passend bij de schaal van de gemeente Hellendoorn
  - Geen verantwoordelijkheid voor de uitvoeringPLUS: We willen bijdragen aan een oplossing voor een maatschappelijk probleem
- We pakken de regie:*
Alle gemeenten staan voor de gezamenlijke opgave om opvang van asielzoekers mogelijk te maken. Op dit moment zijn gemeenten bezig hier invulling aan te geven. Los van alle keuzes die landelijk en lokaal gemaakt kunnen worden, blijft de opgave om meer locaties voor asielopvang te realiseren hoe dan ook bestaan. Daarom kiest het college ervoor om zelf de regie te nemen

ervoor om zelf de regie te nemen.

- *We kiezen voor een transparant proces:*
  - i. waarbij het college de bevoegdheid heeft voor het aanwijzen van de locatie,
  - ii. waarbij het college de raad nadrukkelijk in positie brengt door te besluiten over de criteria voor de locatie,
  - iii. en waarbij omwonenden van de definitieve locatie worden geraadpleegd/betrokken.
  - iv. Transparant betekent: communiceren met de betrokken partijen op het geschikte moment.
- *Naar draagkracht van de lokale samenleving en geen verantwoordelijkheid voor de uitvoering*

Eén van de criteria die in het toetsingskader zijn opgenomen, is het aantal opvangplaatsen. Voor de gemeente Hellendoorn is de verwachte opgave 123 plaatsen. Het toetsingskader gaat uit van 150-200 plaatsen. Dit komt doordat het COA een aantal van 150 plaatsen aangeeft als ondergrens voor goede faciliteiten en effectieve exploitatie. Daarnaast is de verwachting dat de asielopgave nog zal toenemen. Om te voorkomen dat er dan een tweede locatie geopend moet worden, houdt het college nu al rekening met een hoger aantal.
- Met betrekking tot omvang: voornemen is 150-200. Als de raad wil maximeren op 123: onverstandig. Als de raad wil maximeren op 150: denkbaar, daar moeten we dan mee richting COA. Streven college is: 175 (niet 200). Dat is slechts 0,5% van het aantal inwoners en minder dan de 230 Oekraïners.
Berichtgeving NOS: <https://nos.nl/artikel/2471187-komende-jaren-grote-toename-aantal-asielzoekers-verwacht> Dit onderstreept de verwachting dat 123 een (te) lage raming is.

Naar ik hoop kun je uit de voeten met deze aanvullende input.

Groeten en succes komende dinsdag!

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

Projectleider Opvang en huisvesting nieuwkomers

Telefoonnummer: 5.1.2e

Aanwezig op: maandag, dinsdag en donderdag

Bereikbaar op: woensdag en vrijdagochtend

Gemeente Hellendoorn, Willem-Alexanderstraat 7, 7442 MA Nijverdal

www.hellendoorn.nl

Volg ons ook via [Facebook](#), [Instagram](#), [LinkedIn](#) en [Twitter](#)

In te vullen door raadsgriffier

Motie nummer

[1]

Indiener

5.1.2e

Agendapunt

[4]

Behandelwijze

[...]

Datum beraadslaging

20 maart 2023

Uitslag stemming

[...]

5.1.2e

5.1.2e

voor

5.1.2e

tegen

Titel motie: Onder voorwaarden meewerken aan asielopvang

De gemeenteraad van Enschede, in vergadering bijeen op 20 maart 2023, gehoord de beraadslaging over:
Het kader stellende debat over asielopvang.

Draagt het college op:

- In gesprek te gaan met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de mogelijkheden om concrete afspraken te maken over asielopvang in Enschede.
- Waarbij de staatssecretaris bereid is om deze afspraken te formaliseren in een brief / bestuursovereenkomst en hij deze persoonlijk ondertekent uit hoofde van zijn functie, waarbij afspraken dienen te worden gemaakt over, maar niet uitsluitend:
  1. Het aantal asiel opvangplekken, niet groter te laten zijn dan de initiële aantallen van de verdeelsleutel voor Enschede van maximaal 550 (conform brief college 12 januari);
  2. De maximale duur van de opvang is 5 jaar na ingebruikname; een jaar voor het verstrijken van deze termijn wordt er een evaluatie opgesteld waarna, afhankelijk van de uitkomsten, het college van B&W de mogelijkheid heeft om telkens voor een jaar de opvang te verlengen binnen de kaders van de bestuursovereenkomst;
  3. Enschede, gedurende de looptijd van de bestuursovereenkomst, op geen enkele wijze extra asielzoekers of extra statushouders bovenop de reguliere taakstelling huisvesting vergunninghouders zal opnemen, middels dwang, crisisopvang of via andere maatregelen dan ook;
  4. De bestuursovereenkomst bevat wederzijds afdwingbare rechten en verplichtingen. In de overeenkomst wordt een handhavingssysteem opgenomen, waaronder in elk geval een boetebeding. Geschillen over nakoming worden via een in de overeenkomst op te nemen geschillenregeling behandeld en ultimo aan de rechter voorgelegd. In een uiterst geval, nadat de geschillenregeling onvoldoende oplossing biedt, kan bij niet nakoming de overeenkomst eenzijdig worden opgezegd. In de overeenkomst worden hierover specifieke afspraken gemaakt. Ingeval eenzijdige opzegging vervalt het in de overeenkomst opgenomen aanbod van de gemeente Enschede.

5. Wanneer de staatssecretaris niet bereid is om akkoord te gaan met de hiervoor genoemde bestuursovereenkomst en of de onderliggende voorwaarden, Enschede geen medewerking verleent aan het leveren van een vrijwillige bijdrage aan de provinciale opgave asielopvang, en dit kenbaar maakt aan de Twentse Regietafel Asiel.
  6. De volledige voorbereiding, de ontwikkeling en de instandhouding in de komende jaren, de gemeente Enschede geen geld mag kosten en volledig gecompenseerd dient te worden.
  7. De voorbereiding op en exploitatie van het AZC en de noodopvang dienen volledig te worden uitgevoerd door het COA.
- Met het Rijk in onderhandeling te gaan over een forse handreiking naar aanleiding van deze bestuurlijke overeenkomst, zoals een structurele oplossing voor de jaarlijkse 7,9 miljoen te kort op jeugdzorg of extra agenten, meer geld tegen bestrijding van ondermijning, armoede, volkshuisvesting etc. etc.
  - De bestuursovereenkomst tussen de gemeente Enschede en het ministerie van Justitie en Veiligheid op te stellen en deze samen met de Griffier en een externe jurist te beoordelen, alvorens de overeenkomst aan de staatssecretaris zal worden aangeboden ter ondertekening. Het college mandaat heeft deze bestuursovereenkomst met het ministerie van Justitie en Veiligheid af te sluiten.

Locatie keuze:

- Wanneer de exploitatie van het AZC nog enige tijd op zich laat wachten, is Enschede bereid tijdelijk een noodopvang voor 550 asielzoekers te vestigen inclusief de 60 asielzoekers die verblijven in de crisishulpverlening in Enschede, tot aan de start van de exploitatie van het AZC.
- Het college het mandaat te geven om binnen afzienbare tijd een besluit te nemen over de locatie voor een AZC en een locatie voor een tijdelijke noodopvang. Bij beide wordt uitgegaan van 1 locatie.
- Zodra het college een besluit heeft genomen over de locatie(s), de gemeenteraad te vragen om actief wensen en bedenkingen mee te geven.

Bestuursovereenkomst AZC:

- Na dat er een akkoord is bereikt met de staatssecretaris, de volgende stap te zetten met het COA, waarbij het college het mandaat heeft een bestuursovereenkomst af te sluiten met het COA en concrete afspraken te maken over asielopvang in Enschede:
  1. Voor dat de bestuursovereenkomst door beide partijen is gesloten geen onomkeerbare activiteiten te ondernemen of kosten te maken die zien op deze opvang.
  2. De bestuursovereenkomst op te stellen, ondersteund door een externe jurist en de griffier, alvorens de overeenkomst aan het COA zal worden aangeboden ter ondertekening.
  3. De voorbereiding op en exploitatie van het AZC dient volledig te worden uitgevoerd door het COA.

4. De volledige voorbereiding, de ontwikkeling en de instandhouding in de komende jaren, de gemeente Enschede geen geld mag kosten en volledig gecompenseerd dient te worden.
5. Zorg te dragen en de garantie te geven dat omwonenden en of de buurtschap nauw worden betrokken bij deze ontwikkeling;
6. De locatie dusdanig wordt ingericht dat het voldoet aan 'kind in AZC' eisen en dat het personeel bevoegd en gecertificeerd is zodat ook de professionele zorg en veiligheid voor bewoners en omwonenden kan worden geborgd.
7. Het opzetten van een breed en intensief activeringsprogramma (met aandacht voor de geestelijke gezondheid) om de bewoners van het AZC zo goed mogelijk op een actieve en maatschappelijk nuttige wijze te betrekken bij en in te zetten voor sociale projecten;
8. Er vanuit het COA 24/7 een contactpersoon beschikbaar dient te zijn, waar bewoners en omwonenden direct terecht kunnen met meldingen, vragen en zorgen.
9. Opzetten van een 'omgevingsbeheergroep' met bewoners, buurtbewoners, afgevaardigden van de gemeente en het COA, zodat er een structureel overleg moment komt waarin allerhande zaken kunnen worden besproken en de omwonenden altijd goed geïnformeerd zijn;
10. In overleg met het COA te streven dat de bewoners van deze opvanglocatie, wanneer ze een verblijfstatus krijgen, ook in of rondom Enschede zullen worden gevestigd als statushouder.
11. Vast te leggen in de bestuursovereenkomst dat het COA zich inspant om eventuele overlast terug te brengen tot nul.
12. Vast te leggen in de bestuursovereenkomst dat het COA investeert in voorzieningen om het AZC bij uitstek geschikt te maken voor opvang van kinderen en gezinnen.
13. In overleg met het COA zoveel mogelijk personen te plaatsen die kansrijk zijn voor een verblijfsstatus.
14. Zorg te dragen voor een zoveel mogelijk evenwichtige verdeling tussen vrouwen, kinderen en mannen.
15. Er in de opvang in Enschede geen "veilige Landers" worden geplaatst.
16. Er tussen de Burgemeester, het COA concrete afspraken worden gemaakt over de rol en verdeling van taken omtrent veiligheid en eventuele overlast en hoe te handelen.
17. Samen met de wijk of buurt te kijken naar een inpassing van het AZC, waarbij er bijvoorbeeld kennismakingsdagen/ ontmoetingsmomenten georganiseerd worden;
18. De vestiging van een AZC een grote impact kan hebben in de wijk of buurt. En bij omwonenden. Samen met de samenleving te kijken naar een forse en passende compensatie in de omgeving.

Bestuursovereenkomst noodopvang:

- Na dat er een akkoord is bereikt met de staatssecretaris en wanneer de exploitatie van het AZC nog enige tijd op zich laat wachten, het college het mandaat heeft een bestuursovereenkomst af te sluiten met het COA voor een tijdelijke noodopvang met maximaal 550 plekken:
  1. De huidige crisisnoodopvang voor 60 personen sluit zodra de noodopvang start en de 60 asielzoekers uit de crisisnoodopvang worden overplaatst naar deze noodopvang.
  2. Voor dat de bestuursovereenkomst door beide partijen is gesloten geen onomkeerbare activiteiten te ondernemen of kosten te maken die zien op deze opvang.
  3. De bestuursovereenkomst op te stellen, ondersteund door een externe jurist en de griffier, alvorens de overeenkomst aan het COA zal worden aangeboden ter ondertekening.
  4. De volledige voorbereiding, de ontwikkeling en de instandhouding in de komende jaren, de gemeente Enschede geen geld mag kosten en volledig gecompenseerd dient te worden.
  5. Waarbij als uitgangspunt geldt de afspraken die zijn vastgelegd met het COA over de noodopvang in Enschede gedurende de periode januari tot juni 2022 met uitzondering van de voorbereiding en exploitatie; de voorbereiding op en exploitatie van de noodopvang dienen volledig te worden uitgevoerd door het COA.

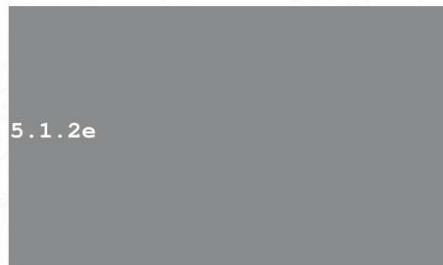
Verder nadrukkelijk rekening te houden met:

- Zorg te dragen voor een goede bereikbaarheid van de locatie voor zowel de bewoners als medewerkers gewaarborgd wordt
- Er recht wordt gedaan aan de adviezen uit 'de waaier'/ evaluatie AZC"

En gaat over tot de orde van de dag.

Aldus vastgesteld door
de gemeenteraad van Enschede
in zijn vergadering van 20 MAR 2023

Stemverklaringen (indien van toepassing):

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Beschrijving	Pagina('s)
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1 2 3 4 5 6